

Звіт про періодичне відстеження
результативності Положення про ведення касових операцій
у національній валюті в Україні

Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене постановою Правління Національного банку України від 15.12.2004 № 637 та зареєстроване в Міністерстві юстиції України 13.01.2005 за № 40/10320 (далі – Положення), розроблено відповідно до повноважень, наданих Національному банку України статтею 33 Закону України “Про Національний банк України”, і регламентує загальний порядок проведення готівкових розрахунків підприємствами і організаціями, їх оформлення касовими документами та контроль за його дотриманням.

Положення (набрало чинності з 14.02.2005) розроблено з метою запровадження в практику сучасного нормативно-правового документа для регулювання проведення суб’єктами господарювання операцій з готівкою, оптимального використання готівкових коштів, а також створення необхідних умов для безперешкодного і прозорого здійснення в межах чинного законодавства України готівкових розрахунків.

Відповідно до вимог Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” Положення є регуляторним актом і стосовно нього має послідовно здійснюватися базове, повторне та періодичне відстеження його результативності.

Базове відстеження результативності Положення було здійснено в установленому порядку до набрання ним чинності протягом липня – листопада 2004 року. Повторне відстеження результативності Положення здійснено протягом 2005 – серпня 2006 року. Періодичне відстеження результативності Положення було зроблено в установленому порядку протягом вересня 2006 – травня 2009 року.

Виконання заходів з базового, повторного та періодичного відстеження результативності Положення здійснювалося Департаментом готівково-грошового обігу, який є головним розробником цього документа і до компетенції якого належать питання, що регулюються Положенням.

Періодичне відстеження результативності Положення здійснювалося на підставі аналізу практики застосування його норм суб’єктами господарювання, опрацювання та систематизації інформації (запити, повідомлення, пропозиції, зауваження), що надходила до Національного банку України.

За період, протягом якого здійснювалося періодичне відстеження результативності Положення з приводу роз’яснення його норм, до Національного банку України надійшло 133 звернення від дописувачів (у тому числі від Державного комітету статистики України, Державної податкової адміністрації України, Міністерства транспорту та зв’язку України, Української фінансової групи, народних депутатів України, територіальних управлінь Національного банку, редакцій бухгалтерських газет і журналів, суб’єктів господарювання), які містили 239 питань (таблиця запитів додається).

Аналіз звернень дописувачів свідчить про зменшення як кількості запитів (з 58 – у 2007 році до 49 – у 2008 році), так і питань (із 105 – у 2007 році до 96 – у 2008 році), які потребували роз’яснення.

Водночас протягом 2008 року порівняно з 2007 роком збільшилась кількість питань, пов'язаних з використанням форм касових ордерів, веденням касової книги, оформленням касових документів та інше стосовно оформлення касових операцій (з 31 – у 2007 році до 42 – у 2008 році). Таке зростання було спричинено прийняттям Державним комітетом статистики України наказу від 09.06.2008 № 186 “Про визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства статистики України від 15.02.96 № 51 “Про затвердження типових форм первинного обліку касових операцій”, а також тим, що відповідно до наказу Державного комітету статистики України від 05.12.2008 № 489 відмінено форму П-53 “Платіжна відомість”.

Нагальні питання та пропозиції, які були викладені в листах респондентів після їх аналізу і опрацювання, нормативно врегульовано Змінами до Положення, затвердженими постановою Правління Національного банку України від 29.04.2009 № 252, яка зареєстрована в Міністерстві юстиції України 21.05.2009 за № 448/16464.

Зокрема, у Положенні визначено типові форми первинного обліку підприємствами касових операцій та затверджено їх як додатки до нього, урегульовано порядок здійснення готівкових розрахунків із застосуванням програмно-технічних комплексів самообслуговування небанківськими фінансовими установами та суб'єктами господарювання.

За оцінками і відгуками, що надійшли до Національного банку України під час періодичного відстеження результативності Положення, було відзначено належний рівень його підготовки.

Слід відзначити, що протягом здійснення заходів з періодичного відстеження результативності Положення негативних відгуків стосовно рівня його підготовки від суб'єктів господарювання та банків не надходило.

На підставі періодичного відстеження результативності Положення можна зробити висновок, що в цілому цей регуляторний акт відповідає законодавству України та вимогам сучасності і створює сприятливі економічні умови для функціонування суб'єктів господарювання всіх форм власності і видів діяльності та роботи банків, розвитку ринкових відносин і конкурентного середовища. Шляхом розроблення та затвердження Положення Національному банку України вдалося досягти намічених цілей, задекларованих під час його прийняття.

Перший заступник Голови
Національного банку України

А.В.Шаповалов

ПОГОДЖЕНО

Виконавчий директор з питань
готівково-грошового обігу
_____ О.В.Дащенко

"02" липня 2009 року

Таблиця

запитів, що надійшли до Національного банку України
по Положенню про ведення касових операцій у національній
валюті в Україні за час періодичного відстеження

N з/п	Основні питання	4 міс. 2006	2007	2008	5 міс. 2009	Всього
1.	Кількість запитів	13	58	49	13	133
2.	Кількість питань	22	105	96	16	239
	<i>В т.ч. кількість питань та роз'яснень:</i>					
2.1	<i>Щодо встановлення строків здавання готівкової виручки та розрахунку ліміту каси</i>	12	40	21	4	77
2.2	<i>Щодо видачі коштів під звіт</i>	3	10	11	-	24
2.3	<i>Щодо видачі коштів на заробітну плату</i>	-	3	-	-	3
2.4	<i>Щодо обмеження граничної суми готівкових розрахунків</i>	-	7	-	1	8
2.5	<i>Щодо здійснення готівкових розрахунків</i>	1	4	2	4	11
2.6.	<i>Щодо порядку оформлення касових операцій</i>	2	31	42	2	77
2.7	<i>Щодо порядку оприбуткування готівкових коштів</i>	-	8	15	4	27
2.8	<i>Щодо здійснення розрахунків з фізичними особами за зданий металобрухт</i>	-	1	1	-	2
2.9	<i>Щодо витрачання підприємством готівки з виручки</i>	1	1	-	-	2
2.10	<i>Щодо здавання виручки</i>	1	-	1	1	3
2.11	<i>Щодо тлумачення окремих термінів</i>	2	-	-	-	2
2.12	<i>Щодо основних вимог стосовно приймання магазинами банкнот (монет) в оплату за товари</i>	-	-	2	-	2
2.13	<i>Щодо оформлення наказу на інвентаризацію каси</i>	-	-	1	-	1